

Värdefull som människa⁺

Värdefull som människa

Ett bibelstudiematerial för grupper

Bibelstudiematerialet "Värdefull som människa" är en del av det material som Finska Bibelsällskapet erbjuder församlingarna under Bibelmånaden 2010. Temat "Värdefull som människa" utgår från de afrikanska bibelsällskapens HIV/aids-kursprogram "Den barmhärtige samariern" som har som mål att minska på fördomar i kyrkorna mot de HIV-drabbade.

Materialet riktar sig till församlingsarbetare och ledare för bibelstudiegrupper. Det har utarbetats av Eriikka Jankko, Minna Tuominen och Katri Vappula. Johanna Koivisto och Martti Asikainen har också medverkat. Den svenska översättningen är gjord av Carola Siffrén.

Hur man kan använda materialet

Alla är värdefulla i Guds ögon. Materialpaketet är en inbjudan att fördjupa sig i Bibelns ord med fokus på ämnen som berör människans värde. Temat bearbetas med hjälp av bibelberättelser om möten mellan människor och möten mellan Gud och människa.

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har "Helig" som tema för åren 2010-2012. Temat "Värdefull som människa" berör helighetstemat. Det hjälper oss att känna igen och uppleva det som är heligt. Materialet betonar också en ansvarsfull livsstil.

Bibelstudiepaketet innehåller tre studieavsnitt. Det första avsnittet handlar om den barmhärtige samariern, de två övriga om Jesus och barnen. Dessutom ingår ett inlägg om betydelsen av att ge våra medmänniskor känslomässig bekräftelse.

I varje avsnitt finns det en informationsdel, diskussionsfrågor, exempel på alternativa arbetsformer och en böne- och andaktsdel. Bibelstudieledaren kan fritt välja de delar som passar honom själv och den grupp han leder.

Finska Bibelsällskapet

www.bible.fi/sve

Finska Bibelsällskapet

Luk. 10:25–37

En diskriminerad och föraktad man hjälper

- **Samaria** var den första huvudstaden i Nordriket Israel under åren 880-721 f.Kr. Profeterna ansåg att Samaria hade avfallit från Herren, för folket där hade blandat sig med andra folk. Samarierna erkände bara de fem Moseböckerna, inte de profetiska skrifterna, och deras tempel låg på berget Gerisim. Judarna och samarierna hade många fördomar mot varandra. Enligt judarna var samarierna okunniga om Guds lag.
- Prästen och leviten var Guds tjänare. De såg den skadade men inte Gud i honom. Leviten var av lägre rang än prästen. Levi var en av Jakobs söner och leviterna ättlingar till honom. De bildade en grupp som stod för vissa uppgifter i gudstjänsten. De kunde också bli präster.
- Berättelsen om den barmhärtige samariern är en av de liknelser som Jesus berättade. Dess budskap är att Guds kärlek får sitt uttryck i kärleken till nästan. Kärleken handlar inte bara om känslor utan också om handlingar. I liknelsen ser samariern till att den skadade mannen får läkarvård och bidrar också ekonomiskt därtill. Det här är kärlek som syns i handlingar. Berättelsen påminner oss också om att vem som helst kan drabbas av en olycka.
- När en människa behöver hjälp är aktivt bemötande den enda lag som behövs. Kärleken får företräde framför lagen. Det borde vara en självklarhet men är det inte för dem som är överdrivet noga med att följa lagen.
- Jesus ger begreppet "min nästa" en ny innebörd, när han menar att alla människor är vår nästa. I Gamla testamentet menade man att någons nästa är en som hör till samma folk. Jesu radikala syn på vem som är vår nästa ligger som grund för hela det västerländska samhällets socialskydd: man bör hjälpa alla oberoende av ras och religion.

Källor:

Nikolainen, Aimo T. 1984, Luukkaan evankeliumi. Jeesusen historia. Aava Uusi testamenttisi 3. Hämeenlinna: Karisto.

Schweizer, Eduard. 1992, Luukkaan evankeliumi. UTS osa 3. Suom. Sini Hulmi. Helsinki: Kirjapaja.

Diskussionsfrågor

- Vad händer i liknelsen?
- Hur förhåller sig liknelsens personer till varandra?
- Vilka känslor berörs?
- Vad handlar texten om i sin helhet?
- Vilka teman kan man finna?
- Vad berättar liknelsen för mig om Gud? Om mig själv? Om mitt förhållande till Gud?
- Vad kan jag tillämpa i min egen vardag?
- Vad vill Gud säga mig genom berättelsen?
- Vem är min nästa?
- Vem har jag fördomar mot? Har någon fördomar mot mig?
- När är det lätt för mig att hjälpa andra? När är det svårt?
- När jag själv fick hjälp... hur kändes det?
- När jag själv hjälpte någon... hur kändes det?
- När jag lät bli att hjälpa... varför? Hur kändes det?
- När jag inte fick hjälp... vad hände? Hur kändes det?

Alternativa arbetsformer

Relationskartor med stolar

Att jobba med stolar kan inbegripa fyra faser: 1) att inleda med en uppvärmningsuppgift, alternativt två uppgifter, 2) att bekanta sig med texten, 3) att konkretisera relationerna i liknelsen med hjälp av stolar och 4) att dela med sig av sina erfarenheter.

1) Förslag på inledningsuppgifter

a) Jobba med levande bilder i gruppen

Dela in de närvarande i grupper på fem personer. Ledarens uppgift är att presentera för grupperna en situation som ska demonstreras som ett slags snapshot, en ögonblicksbild. Varje gruppmedlem behöver en roll för situationen i fråga.

Exempel på roller:

- boven – pekar med ett vapen mot sitt offer
- offret – skakar av skräck
- offrets två barn – står hukade bredvid offret, snyftar och torkar tårarna
- polisen – visar boven sin tjänstebricka

Varje enskild grupp rör sig först som en enda kropp i rummet. På ledarens signal ska gruppen sedan så snabbt som möjligt skapa den givna ögonblicksbilden utan att tala om saken. Den lekfulla uppgiften kräver att gruppmedlemmarna samarbetar samtidigt som de väljer någon av rollerna. Man kan upprepa dramatiseringen många gånger. Man kan också välja en biblisk situation, till exempel en situation där Jesus, en lärjunge, en laglärare och två vanliga åskådare förekommer.

b) "En förtrycker de andra och de andra förtrycker en" – jobba med stolar

Placera fyra stolar på golvet, så att det ser ut som om en av stolarna förtrycker eller diskriminerar de andra. Be sedan gruppmedlemmarna att hitta på andra sätt att uttrycka samma sak på. Ge därefter en ny instruktion om att nu ska tre stolar förtrycka den fjärde stolen. Be gruppmedlemmarna att visa olika variationer även nu. Allra sist kan ni tala om det ni konkretiserat. Vilka associationer uppstod i samband med stolplaceringarna? Vilka känslor väcktes?

2) Bekanta er med texten

- Läs berättelsen om den barmhärtige samariern i Lukas 10:25-37.
- Ge akt på berättelsens struktur. Lägga märke till att det finns en ramberättelse som liknelsen om den barmhärtige samariern är en del av.
- Gör en lista på rollerna i berättelsen.
- Fundera tillsammans på bakgrundsinformation som hjälper var och en att bättre förstå berättelsen. Vem var till exempel den lärlärde? Vem var leviten? Samariern?

3) Skapa relationskartor med hjälp av stolar

Beskriv personerna i ramberättelsen och deras inbördes relationer med hjälp av stolar – på samma sätt som i inledningsuppgiften. Koncentrera er på den laglärde, mannen som blev överfallen, prästen och samariern. Påminn gruppen om att det har betydelse hur stolarna placeras. I den här uppgiften finns det inte några rätta svar, bara olika uppfattningar om hurdana relationer de bibliska personerna har med varandra. Om gruppen är stor, kan man först utföra den här uppgiften i smågrupper för att sedan mot slutet göra den alla tillsammans.

Diskutera vad ni ser, när ni tittar på stolarna som nu har bildat en relationskarta. Vad har personerna som representeras för inbördes relationer? Vad har Jesus för relation till personerna? Var och hur skulle ni placera Jesu stol?

Fundera också på vilken relation som har genomgått den största förändringen i berättelsen. Varför? Vad skulle personerna i den här relationen kunna ha att säga varandra? Ni kan välja två gruppmedlemmar att leva sig in i de rollerna. Vad skulle rollfigurerna säga varandra, om de möttes? Man kan också låta gruppdeltagarna skriva brev till varandra som rollfigurer.

4) Dela med er

Diskutera och fundera tillsammans på vad som är berättelsens budskap, om man identifierar sig med a) dem som bara gick förbi, b) offret eller c) samariern. Vem ville Jesus att den laglärde skulle identifiera sig med? Vad har ni själva lärt er av berättelsen?

Bön

Käre Gud, jag föll av cykeln och låg hjälplös på marken. En kvinna gick förbi mig och hon anklagade mig och sa: "Du körde för fort." En annan människa gick också bara förbi. Där låg jag hjälplös på marken och ingen hjälpte mig upp eller frågade om jag hade skadat mig. Jag hoppades att en barmhärtig samarier skulle komma och visa mig litet medmänsklighet. Men ingen kom. Självt skulle jag i en motsvarande situation ha betett mig likadant som de som bara gick förbi. Det är så svårt att möta en annan människas nöd. Herre, när jag nästa gång ser någon som ligger hjälplös på marken, hjälp mig då att möta den människan och hjälpa henne trots mina rädslor. Herre, visst hjälper du och tar bort mina rädslor? För visst är det du som uppenbaras i den människa som hjälper? Ta min ångest och min självfixering och skapa rum i mig för en annan människas nöd. Amen.

Mark. 10: 13 – 16

Jesus och barnen, del 1

Barnens evangelium

- I Mark. 10:1-31 undervisar Jesus sina lärjungar om äktenskap, barn och egendomar. Typiskt för hans undervisning är att den präglas av paradoxalitet och respekt för dem som anses mindre värda.
- I verserna 13-16 kommer folk till Jesus med barn i hopp om att han skall röra vid dem. Det står inte att det uttryckligen är mammor. Det kan också vara pappor eller äldre syskon.
- Barnen är troligen i åldern 0-12 år. Samma grekiska ord för barn används nämligen också i Mark. 5:39, där det framkommer att det är fråga om en 12-årig flicka.
- I den judiska litterära traditionen kan man märka en tvetydig inställning till barn. Flera rabbiniska skrifter betonar att Gud är särskilt nära barn. Å andra sidan finns det också rabbiniska skrifter som beskriver barn som socialt mindre värda. Man kan se något av den här tvetydigheten också hos lärjungarna, när dessa försöker visa bort barnen.
- Jesus visade respekt för barnet för barnets egen skull. I den judiska kulturen var barnet närmast ett medel för nationens tillväxt.
- De så kallade barnevangelierna i de synoptiska evangelierna (Matteus-, Markus- och Lukasevangeliet) är så till vida unika att det är bara i dem som den historiske Jesus skildras välsigna människor – i övrigt är det endast den uppståndne Jesus som välsignar sina lärjungar.
- Mark. 10:15 började redan i ett tidigt skede kopplas ihop med seden att döpa barn. Versen svarar också på frågan om barn har rätt till frälsning. För att Jesus sagt att Guds rike tillhör barnen, är det församlingens plikt att framhäva deras rätt att bli frälsta.

Källa:

Silvola, Kalevi. Lapset ja Jeesus. Traditio- ja redaktiohistoriallinen tutkimus synoptisten evankeliumien lapsiperikoopeista. SES 41. Helsinki.

Diskussionsfrågor

- Vilka olika typer av människogrupper förekommer i textavsnittet?
- Vad förväntade de sig av Jesus?
- Vad kan man ana för känslotillstånd hos de människor som kom till Jesus med barnen? Och hos lärjungarna? Hur kändes situationen för barnen?
- Vad lär oss den här händelsen om Guds rike?
- Hur ändrades lärjungarnas attityder som ett resultat av det inträffade?
- Hur förhöll sig de olika människorna i berättelsen till barn efter den här händelsen?
- Hur förändrades människornas attityder till barn under Jesu livstid? Hur märkte man av förändringarna i den urkristna församlingen? Hur har inställningen till barn förändrats från antiken till nutiden?

Alternativa arbetsformer

Följande förslag på alternativa arbetsformer är ämnade för församlingar som döper barn. Man kan ändå modifiera förslagen så att man i stället för att nämna barndopet talar om att välsigna barnet och välkomna det in i församlingsgemenskapen.

Man kan inleda övningarna med allsång (till exempel psalm 390, *Tryggare kan ingen vara*) och ett dramatiserat dop av en docka. Ledaren kan också be bibelstudiegruppens deltagare berätta om sitt eget dop.

Före de egentliga trygghetsövningarna passar det att ledaren påminner deltagarna om hur småbarn vanligen älskar trygghetslekar. De testar hur mycket de vågar lita på sina föräldrar, klänger och klättrar på dem, kastar sig i deras armar och njuter av att vara modiga. Vartefter de blir äldre blir de ofta skyggare. De är senare i livet inte längre så säkra på att de kan lita på de vuxna. Vilka paralleller finns det mellan ett barns relation till en förälder och vår egen relation till Gud?

Trygghetsövningar

Beroende på gruppens sammansättning (storleken, medlemmarnas åldrar, förmågan att lita på andra etc.) kan man utföra någon av följande trygghetsövningar. Målet med övningarna är att öka trygghetskänslan i gruppen. Skapa först en lugn och koncentrerad stämning. Säkerheten bör prioriteras. Ledaren måste genast avbryta övningarna, om någon fara eller störning uppstår.

1. Trasdockan

Bilda en eller flera grupper på tre personer. Två av deltagarna står mittemot varandra medan den tredje personen står mellan dem med slutna ögon. De två som står framför och bakom koncentrerar sig nu på att ta emot och stöda den tredje personen. I början av övningen står man mycket nära varandra men så småningom kan man öka avståndet och höja förtroendenivån. Framför allt är det viktigt att trygghetskänslan bevaras. Den frivillige i mitten lutar sig bakåt, varpå den som står bakom honom tar emot honom och knuffar honom varsamt framåt genom att ta i hans axlar. Därefter tar den som står framför honom i sin tur emot honom och knuffar honom bakåt igen. På det här sättet gungar man "trasdockan" i lugn takt fram och tillbaka. Man byter om vartefter, så att var och en får pröva på att vara den som litar på andra och den som är förtroende värd.

2. Trasdockan i ringen

Övningen är likadan som den föregående men nu är man många som står i en ring och allas händer bildar ett slags stödring som trasdockan kan luta sig mot. Stödpersonerna håller sina händer på samma höjd som den frivilliges axlar och är beredda på att ta emot honom. Trasdockan gungas lugnt fram och tillbaka, från sida till sida. Så småningom växer ringens storlek och rörelserna blir likaså större.

3. Att falla av stolen

Den här uppgiften passar bara för grupper med ansvarskänsla och erfarenhet av grupparbete. För säkerhets skull behöver man både fysisk styrka och samarbetsförmåga. Dessutom bör gruppens medlemmar kunna lita så mycket på varandra att de kan tala om hur de känner sig i gruppen. Man väljer en stol som står stadigt och placerar den på ett säkert ställe. En frivillig klättrar upp på stolen, med ansiktet mot eller bortvänt från de

andra, medan de övriga (minst sex tillräckligt starka personer) placerar sig själva parvis framför den, med ansiktena mot varandra och händerna redo att ta emot den frivillige. Händerna bildar nu ett underlag som personen på stolen kan falla ner mot. När han faller ska han falla rakt ner och med armarna i sidorna. Ledaren ger tecken, när han kan göra det. Ledaren gör gott i att ställa sig frågan om han själv skulle våga falla ner i den här gruppens armar.

Bearbetning av känslorna

Under trygghetsövningarna följer ledaren med gruppdeltagarnas känslouttryck. Efteråt diskuterar man känslorna. Hur kändes övningen? Vad var det som ökade förtroendet? Vad var det som försvagade det? Hur kan jag själv bidra till att förtroende skapas?

Diskussion

- När vi växer och blir vuxna börjar vi ofta gå dit vi själva vill. Men i hurudana situationer är vi tvungna att förlita oss på andras hjälp? Vågar vi låta oss bäras av andra? Eller gör vi det bara i yttersta nödfall?
- När känns det bra att bli buren av andra? När känns det inte så bra?
- I vems armar vågar du nu kasta dig? Hur mycket tillit behövs det innan? Vad händer om det inte finns någon tillit? Hur får man tillit?
- Gud bär oss (i dopet). Hur får vi förtröstan på Honom (och den gåva vi fått i dopet)?

Andakt

(Låt ett ljus, "Kristus-ljuset", brinna vid det här tillfället.)

När Jesus mötte barnen och deras föräldrar i Barnens evangelium förändrades många liv. I motsats till vad många vuxna under den här tiden tänkte, tyckte inte Jesus att barnen störde honom. Tvärtom, han visade hur viktiga barnen är i Guds familj. Han älskade och välsignade dem.

Jesu ord "Låt barnen komma till mig" visar på att ett barns tro är en kollektiv sak. Det är inte bara fråga om relationen mellan Gud och det enskilda barnet. När Jesus tog barnen i sin famn och välsignade dem, var många vuxna närvarande. Tron var inte en privatsak.

Barnens evangelium betonar barnens rättighet att komma till Jesus. Det här är en rättighet som bör försvaras. Barnet har rätt att lära sig trons språk – bönen – och på det sättet bygga upp en trygg relation med Gud. Barnet har också rätt att förstå att det finns en andlig verklighet. Likaså har barnet rätt till trygga människorelationer. Dessutom har barnet rätt till hoppet om att Guds kärlek är närvarande både i glädje och sorg. Även du har i dag alla de här rättigheterna som Guds barn.

Jesus säger: *"Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus."* (Joh. 8:12)

(Låt deltagarna tända ett eget ljus med lågan från Kristus-ljuset.)

Bön

Jesus Kristus, världens ljus. Ge mig mod att leva som ljusets barn. Låt mig växa och leva i din närhet. Led mitt liv och hjälp mig att försvara de små som behöver min hjälp. Led oss närmare dig och varandra. Tack för att du lovat att höra oss. Amen.

Matt. 18:1 – 11

Jesus och barnen, del 2

Störst i himmelriket

- I Matteusevangeliet förekommer ordet *mikros* (liten) både i bokstavlig och symbolisk mening.
- Verbet *strefoō* (att förändras), som används i Matt. 18:3, avser sinnets förändring och ligger därför nära en beskrivning av religiös omvändelse. Barnet ses som ett förebildligt exempel på förändring.
- Jesus betonar betydelsen av att aktivt "ta emot ett barn". Det grekiska ordet *dekhomai* betydde ursprungligen att ta emot i sitt hus, att ta hand om andra och att skydda försvarslösa, alltså att visa omsorg om de fattiga för en längre tid.
- Att bli som ett barn är att bli liten och att som vuxen kunna kalla sin far, Gud, för *abba* (pappa). Det handlar inte om att bli förödmjukad utan om att som vuxen kunna ödmjuka sig och bli som ett barn.
- Förförelser handlar om förleda någon och torde här avse att fördärva ett barns religiösa tillväxt och vända dess sinne bort från Gud.
- Orsaken till att det är förbjudet att förakta de små är deras särskilda plats inför Gud. Deras änglar ser hela tiden den himmelske faderns ansikte. Den här tanken förekommer inte i övrigt i Jesu undervisning och avviker kraftigt från rabbinernas läror.
- "Att se någons ansikte" har sitt ursprung i språkbruket vid Mellanösterns hov: en person som såg kungens ansikte, hade en fast tjänsteställning vid hovet och hade vunnit kungens särskilda förtroende. Den rättfärdige kan se Guds ansikte först i den kommande världen. Uttrycket betyder alltså att komma nära, att tjäna och att ha kontakt med. Barnens änglar har direkt kontakt med den Himmelske Fadern och tjänar Honom.
- Uttrycket "deras änglar" förutsätter också tro på skyddsänglar, vilket är ovanligt i Bibelns texter.
- För att de små barnens änglar ser Guds ansikte, har barnen ett särskilt stort värde.

Källa:

Silvola, Kalevi. *Lapset ja Jeesus. Traditio- ja redaktiohistoriallinen tutkimus synoptisten evankeliumien lapsiperikoopeista.* SES 41. Helsinki.

Diskussionsfrågor

- Hur kändes det för lärjungarna att höra och se Jesu undervisning om den störste i himmelriket?
- Hur har barnens ställning i förhållande till vuxna ändrats sedan Jesu tid?
- Ett hurudant exempel är barnet enligt Jesus i den här evangelietexten?
- Jesus undervisar om barnets särskilda värde i Guds ögon. Hur syns barnets särskilda position i kyrkan och samhället? Hur borde den synas?
- På vilket sätt kan man förleda "de små" så att de avfaller från sin tro?
- Hur borde man behandla barn?

Alternativa arbetsformer

1) Viktigt för dig

Läs Matt. 18:1-11 i bibelstudiegruppen och fäst särskild uppmärksamhet vid verserna 10-11, där Jesus talar om barnens änglar som alltid ser hans himmelske faders ansikte. Barnen kan sägas vara Guds ögonstenar.

Att vara någons ögonsten – vad innebär det med tanke på att bli hörd och sedd? För att konkretisera frågeställningen kan man göra följande övning:

Gruppdeltagarna ska jobba parvis och den ene ska berätta för den andre om något som är mycket viktigt för honom. Alla par i gruppen kan göra det här samtidigt. Först ska varje par stolar placeras efter varandra. Berättaren sitter då framför lyssnaren med ryggen vänd mot honom. Efter att berättaren delat med sig av sina tankar, funderar man tillsammans på hur det kändes. Blev han hörd? Därefter placeras man om stolarna så att berättaren och lyssnaren sitter ansikte mot ansikte. Hur kändes det nu att berätta och lyssna? Vilka paralleller finns det i detta till vår relation med Jesus? Tror vi på riktigt att han hör oss när vi ber?

2) Välsignelsernas värld kontra föraktets

Läs igen Matt. 18:1-11. Två ytterligheter kan skönjas i texten:

- a) - Jesus är själv närvarande i barnen (Matt. 18:5)
  - direkt kontakt mellan Gud och barnens änglar, välsignelser (Matt. 18:10b)
- b) - de som förleder de små förbannas (Matt. 18:6)
  - förakt (Matt. 18:10a)

a) Välsignelsernas värld

Ledaren presenterar för gruppen två ytterligheter i rummet: välsignelsernas värld och föraktets. Gruppen väljer sedan en del av rummet där de nu ska bygga upp välsignelsernas värld. Man kan använda sig av tyger, föremål och möbler som finns i rummet, samt olika symboliska element som deltagarna tagit med sig. Ledaren ställer frågan: Hur känns en välsignelse? Han kan också uppmana deltagarna att ta med sig in i välsignelsernas värld ett föremål som beskriver hur det känns att bli välsignad.

Efter att världen byggts upp, uppmanas deltagarna att välja en plats inne i den och fundera på följande: Vad är din uppgift i välsignelsernas värld? Hur känns den här uppgiften? Vem behöver din hjälp? Allra sist samlas deltagarna utanför den skapade världen och delar med sig av sina erfarenheter. (Övningen kan avbrytas i det här skedet.)

b) Föraktets värld

Därefter bygger deltagarna upp föraktets värld. Vilka föremål hör dit? Vilka färger? Hur känns det att befinna sig i den här världen? Deltagarna kan också skriva ned på ett papper vad man säger i föraktets värld.

När föraktets värld är färdig ställer sig hela gruppen inne i den för att därifrån titta ut mot välsignelsernas värld. Hur känns välsignelsernas värld från det här perspektivet? Därefter går man till välsignelsernas värld, tittar ut mot föraktets värld och funderar på samma sak igen, fast omvänt. Hur känns föraktets värld härifrån sett? Allra sist

återvänder man till verkligheten här och nu och delar med sig av sina erfarenheter. (Övningen kan avbrytas i det här skedet.)

Att vara människa i välsignelsernas kontra föraktets värld

Ledaren har med sig dockor och de enskilda gruppdeltagarna väljer en docka vars historia de ska berätta. De uppmanas att en åt gången placera dockan någonstans mellan välsignelsernas värld och föraktets. Placeringen säger något om den miljö dockan/barnet/människan lever i just nu. Vad är det som lett den här människan mot välsignelsernas värld? Vad mot föraktets? Vad kan leda henne i framtiden mot välsignelsernas kontra föraktets värld? Vad har hon för ansvar? Vad har jag själv för ansvar när det gäller mitt eget liv?

Andakt

Inför andakten förbereder man ett vackert paket, där det finns endast ett papper med texten "En ängels råd till de barn som fått Jesus som gäst". Ledaren kan först läsa eller berätta Zacharias Topelius saga "Änglarnas julklapp" och därefter öppna paketet.

En ängels råd till de barn som fått Jesus som gäst

Gud ger varje barn en liten skyddsling att älska och beskydda. Skyddslingen kan vara ett djur, en växt, en docka eller en människa som är svagare än barnet självt. Med tiden växer och projiceras kärleken till detta kärleksobjekt så att den omfattar alla. Mitt råd: ta hand om din skyddsling av kärlek till Gud och till alla Han har skapat!

Var och en av oss, barn eller vuxen, har helt säkert någon eller något i vår närhet som vi kan vårda och älska. Vad för människa, djur eller växt kan du ta hand om? Församlingen borde vara en plats där man tar hand om de svaga och sköra. Som Jesu lärjungar får vi inte förakta eller förleda någon. Vi är kallade till att älska och välsigna våra medmänniskor.

Bön

Käre Gud. Du har älskat mig först och därför kan jag älska andra. Jag vill nu förbli vid Din sida, så att Du kan utföra ditt verk i mig och förändra mig. Rensa bort från mig föraktfulla och förringande attityder. Rensa bort förlamande ångest. Hjälp mig att leva med en välsignande och hoppfull attityd. Hjälp mig att älska i ord och gärningar. Öppna mina ögon så att jag ser var man behöver min hjälp. Var Du mitt hopp, mitt mod och min källa till förnyad styrka. Jag förtröstar på Dig. I Faderns, Sonens och den heliga Andens namn. Amen.

Vad är det som fyller våra känslöförråd?

Vad är det som gör att en människa kan välja att ha tillfälliga sexuella förbindelser? I det afrikanska HIV-kursprogrammet betonar man bland annat betydelsen av att ge sina medmänniskor känslomässig bekräftelse. En människas känslöförråd har man valt att likna vid en kruka, en så kallad känslökruka.

Var och en av oss vill känna sig värdefull och älskad som människa. Självakning fyller en människa som vatten fyller en kruka. En kruka som är full av vatten står fast, den stjälpes inte och går inte lätt sönder. En tom kruka är mycket skörare. I våra relationer till varandra kan vi välja att stärka varandras självaktning, alltså fylla varandras känslökrukor. Vi kan också välja att i ord och gärningar bryta ned våra medmänniskors självrespekt, med andra ord tömma deras känslökrukor.

En människa som lider brist på självaktning söker någon som kan fylla den inre tomma krukans. En sådan människa dras lätt in i ett tillfälligt förhållande med hjälp av litet smicker. Om man alltid där hemma fått höra att man är dum eller ful, kan det kännas underbart, när man plötsligt får höra motsatsen.

Förslag på hur man kan jobba med detta tema i en bibelstudiegrupp:

Dela in de närvarande i grupper, förslagsvis i en grupp med kvinnor och en med män. Grupperna får sedan i uppgift att rita en tom kruka på ett stort papper. Inne i krukans ska de skriva svar på frågan *Hur kan du fylla din makas/makes/partners, familjemedlems eller väns känslökruka?* Efter att de skrivit ned sina svar, ska de tillsammans besluta om vilket av förslagen som är det viktigaste. Alternativt kan man ge uppgiften sedd från det andra hållet: *Hur kan din maka/make/partner, familjemedlem eller vän fylla din känslökruka?*

Grupperna presenterar sedan sina krukor för varandra. Efter presentationerna kan de ge varandra kommentarer och berätta om de delar samma syn på saken. De kan också fundera på vad det är som tömmer en annan människas känslökruka.